

Vergaderjaar 2009–2010

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 946

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 oktober 2009

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij 4 fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

1. Mededeling inzake SEPA routekaart;
2. Mededeling betreffende Pandemie (H1N1); (Kamerstuk 22 112, nr. 947);
3. Verordening inzake euromunten; (Kamerstuk 22 112, nr. 948);
4. Richtlijn inzake vervoerbare drukapparatuur. (Kamerstuk 22 112, nr. 949).

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,,
F. C. G. M. Timmermans

Fiche: mededeling inzake SEPA routekaart

1. Algemene gegevens

Voorstel: Mededeling van de Commissie- Voltooiing van de SEPA: een routekaart voor 2009–2012

Datum Commissiedocument: 10-9-2009

Nr. Commissiedocument: COM(2009) 471

Pre-lex: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0471:FIN:NL:PDF>

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad:

Het stuk wordt achtereenvolgens besproken in het Financial Services Committee, het Economic Financial Committee en uiteindelijk in de Ecofinraad (voorlopig gepland op 7 en 8 december).

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Financiën

2. Essentie voorstel

De migratie van de gemeenschappelijke eurobetalingsruimte (Single Euro Payments Area – SEPA) zal pas een succes zijn als alle betrokkenen zich ten volle inzetten voor de verwezenlijking ervan. De Europese Betalingsraad (European Payments Council – EPC), het besluitvormings- en coördinatieorgaan van het Europese bankwezen op het gebied van betalingen, heeft met succes de nodige regelingen getroffen voor SEPA-overschrijvingen (SEPA Credit Transfers -SCT) en SEPA-incasso's (SEPA Direct Debits – SDD) en werkt thans aan SEPA-standaarden voor betaal kaarten, maar de SEPA-migratie verloopt nog steeds bijzonder langzaam. Middels deze mededeling heeft de Commissie een actiekader gesteld voor de voltooiing van de gemeenschappelijke eurobetalingsruimte (SEPA), waarin zij zes prioriteiten voor de overgang naar SEPA adresseert:

- (1) bevorderen van de overgang van nationale naar Europese betaalproducten (migratie);
- (2) vergroten van de bekendheid en promoten van SEPA-producten;
- (3) een degelijk rechtskader ontwikkelen en doen naleven;
- (4) bevorderen van innovatie;
- (5) standaardisatie, interoperabiliteit en veiligheid verwezenlijken; en
- (6) de governance van het SEPA-project verduidelijken en verbeteren.

Het huidige sombere economische klimaat kan de banksector doen aarzelen om te investeren, ondanks het feit dat bank- en betaaldiensten voor particulieren een stabiele bron van gestaag groeiende inkomsten blijven. Geïntegreerde betalingsmarkten zullen hoe dan ook een sleutelrol spelen in de toekomst van deze sector omdat zij alomtegenwoordig zijn in onze moderne samenleving. Deze routekaart vormt het verlengstuk van de mededeling van de Commissie van 4 maart 2009 aan de Europese Voorjaarsraad, waarin zij aankondigt dat zij medio 2009 met voorstellen zal komen om ervoor te zorgen dat optimaal van een gemeenschappelijke eurobetalingsruimte kan worden geprofiteerd.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

Met de aanneming van de Richtlijn Betaaldiensten (RBD) werd de rechtsgrondslag voor SEPA verschaft. De nieuwe verordening betreffende grensoverschrijdende betalingen in de Gemeenschap, die op 1 november 2009 in de plaats komt van Verordening (EG) nr. 2560/2001, waarborgt de consistentie met de SEPA-doelstellingen en breidt de gelijke behandeling uit tot automatische incasso's. Verder wordt er geen nieuwe wet- en regelgeving aangekondigd.

De Commissie geeft met deze routekaart aan welke acties de komende drie jaar door de belanghebbenden (communautaire en nationale instanties, de sector en de gebruikers) moeten worden uitgevoerd. Dit zijn respectievelijk:

- (1) het bevorderen van de migratie;
De overheidsinstanties dienen een voortrekkersrol te spelen om zo bereidheid te tonen om snel de kritische massa te bereiken en het migratieproces te bespoedigen.
- (2) het vergroten van de bekendheid en promoten van SEPA-producten;
Op nationaal niveau dienen de lidstaten de voorlichtingsinspanningen van de sector te ondersteunen aan de hand van nationale SEPA-coördinatiecomités en met de hulp van vertegenwoordigers van gebruikers. Op Europees niveau is een gecoördineerde voorlichtingsstrategie vereist waarbij nauw met de EPC wordt samengewerkt.
- (3) een degelijk rechtskader ontwikkelen en doen naleven;
Er moet in efficiënte monitoring-, handhavings- en geschillenbeslechtingmechanismen worden voorzien om volledige compliance te waarborgen. Deze mechanismen moeten zorgen voor een gelijk speelveld dat een goede markttoegang en een scherpere concurrentie mogelijk maakt.
- (4) het bevorderen van innovatie;
De EPC werkt momenteel aan de ontwikkeling van een kader voor een mobiel kanaal waarlangs betalingen op basis van SEPA-overschrijvingen en SEPA-kaartbetalingen kunnen worden geïnitieerd en ontvangen.
- (5) het verwezenlijken van standaardisatie en interoperabiliteit;
De SEPA-standaarden moeten open zijn, moeten met de grootste mate van veiligheid worden toegepast, mogen niet aan eigendomsrechten gebonden zijn en mogen geen rem zetten op de productinnovatie.
- (6) de governance van het SEPA-project verduidelijken en verbeteren.
Volgens de Europese Commissie is er nood aan een overkoepelend SEPA-governancemodel op EU-niveau dat tot een zodanige integratie van de markt voor kleine eurobetalingen bijdraagt dat aan de behoeften van de eindgebruikers is voldaan.

De verbetering van de governance rondom de SEPA op Europees niveau verdient speciale aandacht. Er zal uiterlijk eind 2009 een Europese SEPA Raad worden ingericht voor, naar huidig inzicht, een periode van 3 jaar. Gezien de voordelen die de SEPA te bieden heeft, is het in het algemeen belang dat er doeltreffende governanceregelingen bestaan. Ook de onzekere economische omgeving pleit voor een grotere politieke aansturing om te waarborgen dat de SEPA tijdig en met volledige inachtneming van de verantwoordingsplicht wordt verwezenlijkt, zodat gebruikers op een betere dienstverlening kunnen rekenen.

De leden van deze Raad zullen vertegenwoordigers zijn van alle betrokken actoren, vergelijkbaar met de Afstemgroep SEPA Nederland (ASN) in Nederland. De bestuurlijke aansluiting tussen de ASN (en het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer) zal nog bepaald moeten worden. Op de agenda van de EU SEPA Council zullen dezelfde onderwerpen langskomen als ook in ASN verband aan de orde zijn. Het is van belang dat de inbreng vanuit Nederland in de Europese SEPA Raad geborgd wordt en in lijn is met de afspraken en visie van de ASN en het MOB. Dit om een overlap van de werkzaamheden op Europees en nationaal niveau te voorkomen.

Bevoegdheidsvaststelling

Op basis van artikel 95 EG kan de Gemeenschap regels stellen om de Interne markt te realiseren.

Subsidiariteit

Positief. De SEPA migratie dient op Europees niveau uitgevoerd te worden omdat SEPA enkel kan slagen als alle partijen die bij SEPA betrokken zijn zich inzetten tot de verwezenlijking van een gemeenschappelijke eurobetalingsruimte die verder gaat dan tot de nationale grenzen. In deze routekaart gaat de aandacht vooral uit naar de lidstaten die de euro hebben aangenomen. Er moet evenwel worden bedacht dat de meeste lidstaten die niet tot het eurogebied behoren, lidmaatschap van het eurogebied ambiëren en dat de euro reeds een belangrijke rol speelt in hun commerciële en handelsrelaties.

Proportionaliteit

Positief. De Commissie biedt met deze routekaart een actiekader voor de voltooiing van de gemeenschappelijke eurobetalingsruimte. Het biedt een handvat voor nationale instanties, de sector en gebruikers om de SEPA zo efficiënt mogelijk te migreren en er voor te zorgen dat er optimaal van een gemeenschappelijke eurobetalingsruimte kan worden geprofiteerd. De aanneming van de Richtlijn Betaaldiensten (RBD) verschaft de rechtsgrondslag voor SEPA. De Commissie werkt momenteel nauw met de nationale instanties en andere belanghebbenden samen om een complete, consequente en getrouwe tenuitvoerlegging te bewerkstelligen van de RBD. Echter het monitoren, ondersteunen en eventueel bijsturen van de SEPA-migratie dient zowel op Europees als nationaal niveau te gebeuren. Aangezien de nationale betaalgewoonten en -tradities sterk verschillen, moet de SEPA in een nationale context tot stand worden gebracht. De rol van de nationale SEPA-coördinatiecomités is derhalve ook uitermate belangrijk.

Financiële gevolgen

De mededeling bevat geen informatie over de financiële gevolgen van de voorstellen en de financiering daarvan. Nederland zal de Commissie vragen precies aan te geven wat de financiële gevolgen van de toekomstige voorstellen zal zijn. Nationale financiële gevolgen dienen te worden ingepast op de begroting van de beleidsverantwoordelijke departementen, conform de regels budgetdiscipline.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Evenals als de Commissie onderkent Nederland het belang om ervoor te zorgen dat optimaal van een gemeenschappelijke eurobetalingsruimte kan worden geprofiteerd. De SEPA is weliswaar vooral een marktgedreven project, maar sommige onzekerheden kunnen alleen met de hulp van overheidsinstanties worden weggenomen. Nederland is dan ook verheugd over de mededeling van Commissie waarin zij een routekaart opstelt voor de voltooiing van SEPA.

Tot op heden is er geen sprake van een massale overgang naar dit product, de Europese overschrijving wordt momenteel vooral gebruikt voor grensoverschrijdende overboekingen en niet zozeer voor overschrijvingen binnen Nederland. Nederland is het eens met de Commissie dat pas van de aanzienlijke voordelen van SEPA geprofiteerd kan worden als de migratie snel verloopt. Tijdens de migratie moet de sector ervoor zorgen dat de oude systemen en het SEPA-systeem naast elkaar functioneren. Dit is duur voor banken en klanten.

De huidige financiële crisis en economische vertraging biedt ook kansen voor grote efficiencylagen en kostenbesparingen: SEPA kan dit bieden. Hernieuwde betrokkenheid bij het SEPA-project van alle partijen is daarom van groot belang. De Commissie en de ECB worden gevraagd om hun rol te blijven spelen en om de nodige acties te ondernemen voor een succesvolle realisatie van SEPA.

Nederland acht het van belang dat er op Europees niveau onderling vergelijkbare indicatoren zijn om de migratie van SEPA te evalueren en de vooruitgang te monitoren. Wel stelt Nederland dat de rol van de nationale SEPA-coördinatiecomités uitermate belangrijk is en aansluiting hiermee essentieel is.